

บทที่ 3

ผลกระทบจากปัญหาสารเสพติด

ปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดนับวันจะเพิ่มขยายตัวรุนแรงมากขึ้นในอนาคต โทษพิษภัยอันเกิดจากการใช้สารเสพติด นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรบุคคล และเป็นต้นเหตุที่โยงไปสู่ปัญหาอื่นๆในสังคม สารเสพติดทุกประเภทเมื่อมีการเสพจนติดแล้ว มีผลต่อสุขภาพของผู้เสพ มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ การออกฤทธิ์ของสารเสพติดที่มีผลต่อสุขภาพของ ผู้เสพ มี 3 ประเภทคือ

1) ออกฤทธิ์กดศูนย์ประสาท และอวัยวะต่างๆของร่างกายผู้เสพ ที่พบ ได้แก่ เหล้า เฮโรอีนและสารที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น ฯลฯ ซึ่งจะมีฤทธิ์คล้ายเอ็นคอร์ฟินซึ่งเป็นสารเคมีในสมองที่ระงับความเจ็บปวด

2) ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท สารเสพติดประเภทนี้ได้แก่ บุหรี่ โทเคน ยาบ้า กระต่อม เป็นต้น สารเสพติดประเภทนี้ทำให้ผู้เสพรู้สึกกระปรี้กระเปร่า มีพลังกำลังมากขึ้น สำหรับพิษกระต่อมที่มีการเสพกันมากในภาคใต้ จะพบว่าผู้เสพมีร่างกายทรุดโทรมมาก เนื่องจากทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ทนแดดไม่รู้สึกร้อน ทำให้ผิวหนังไหม้เกรียม มีอาการมึนงง ปากแห้ง นอนไม่หลับ ท้องผูก หากเสพนานขึ้น ร่างกายจะทรุดโทรม มีอาการประสาทหลอน จิตใจสับสน

3) ออกฤทธิ์หลอนประสาท สารเสพติดประเภทนี้ได้แก่ ยาอี ยาเค เป็นต้น ซึ่งพบว่ามีมีการเสพกันมากในภาคใต้เช่นกัน เมื่อเสพจนติด ฤทธิ์ยาทำให้การได้ยินเสียง และการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริง เคลิบเคลิ้ม อารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ความคิดเลื่อนลอยสับสน ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้

4) ออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา ในระยะแรกของการเสพ ฤทธิ์ของกัญชาจะกระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพมีอาการร่าเริง ช่างพูด หัวเราะง่าย หัวใจเต้นเร็ว ตื่นเต้นง่าย ต่อมาจะมีอาการคล้ายคนเมาเหล้าอย่างอ่อน เนื่องจากกัญชาออกฤทธิ์กดประสาท ผู้เสพจะมีอาการง่วงนอน ซึม หายใจถี่ เห็นภาพลวงตา ภาพหลอนต่างๆ เกิดอาการหูแว่ว วิดกกังวลหวาดระแวง ควบคุมตัวเองไม่ได้ ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อลีบ อุปนิสัยใจคอผิดเพี้ยน สุดท้ายจะกลายเป็นโรคจิต

ในส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อตัวบุคคล นอกจากจะก่อให้เกิดโทษอันตรายต่อสุขภาพร่างกายของผู้เสพเองแล้ว ยังก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อระบบครอบครัว ระบบสังคม เศรษฐกิจ และประเทศชาติโดยรวม จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องผลกระทบจากปัญหาสารเสพติดนั้น สามารถแจกแจงตามด้านต่างๆดังนี้

1. โทษพิษภัยต่อสุขภาพของผู้เสพ ฤทธิ์ยาเสพติด จะมีผลต่อระบบประสาทและระบบอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายตลอดจนจิตใจของผู้ที่เสพเสมอ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

ผลกระทบทางร่างกาย สุขภาพร่างกายของผู้ที่เสพยาจะทรุดโทรมลง เช่น รูปร่างผอม ชูบซืด ผิวคล้ำไม่มีแรง อ่อนเพลียง่าย สมองเสื่อม ความคิดความจำสับสน เป็นโรคติดเชื้ออื่น ๆ ได้ง่าย เช่น โรคตับอักเสบ ไตอักเสบ โรคระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ โรคมะเร็งปอด ภูมิต้านทานในร่างกายลดลง ในกรณีที่เสพยาปริมาณมาก ๆ อาจจะมีผลต่อสมอง ทำให้พื้นเพื่อน เกิดอาการหลอนทางประสาท เช่นคิดว่าคนรอบข้างจะเข้ามาทำร้าย การเกิดประสาทหลอนเช่นนี้อาจทำให้ทำร้ายตนเองและคนอื่น เช่น การกระโดดตึก หรือเกิดอาการคุ้มคลั่งแล้วจับเด็กหรือผู้หญิงเป็นตัวประกัน ดังที่พบเห็นเป็นข่าวในโทรทัศน์เสมอ ๆ (นัทธิและสุนทวิทย์ , 2544)

ผลกระทบทางจิตใจ มีสภาวะทางจิตใจไม่ปกติ สมรรถภาพจิตใจเสื่อมลงอารมณ์แปรปรวนง่าย ฉุนเฉียว ซึมเศร้า วิตกกังวล ความรู้สึกฟุ้งซ่าน ซึ่งจากผลร้ายที่เกิดขึ้นดังกล่าว จะผลักดันให้ผู้เสพยาเสพติด กลายเป็นบุคคลที่ด้อยสมรรถภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจในการดำเนินชีวิตในสังคม ขาดความเชื่อมั่น สูญเสียบุคลิกภาพ ไม่นั่นใจในตนเอง ไม่สนใจการทำงาน และการเรียน มีผลให้ต้องออกจากโรงเรียนหรือหมกนอนาคด (เกศรา , 2544)

จากผลกระทบทั้งร่างกายและจิตใจผู้เสพยาเสพติดดังกล่าวข้างต้น นอกจากผู้เสพยาเสพติดจะมีสุขภาพไม่ดีแล้ว หากบุคคลนั้นมีอาชีพเกี่ยวข้องกับเครื่องจักร เครื่องยนต์ การให้บริการผู้อื่นจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังที่ได้เห็นได้ฟังจากสื่อมวลชนต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น เรื่องรถชน รถคว่ำ อันเนื่องมาจากคนขับเมาสุรา หรือกินยาบ้า นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิต และศีลธรรมของบุคคลนั้นจะตกต่ำลง เพราะผู้คิดสารเสพติด ซึ่งแต่เดิมมีความมั่นใจ ภูมิใจในตนเองอยู่บ้าง เมื่อคิดสารเสพติดแล้วความมั่นใจ ภูมิใจ เหล่านี้จะหมดไปทันที และจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การพูดปด ไม่รับผิดชอบ การมีปมด้อย ความก้าวร้าว หรือการถดถอย (แล้วแต่ประเภทของสารเสพติด) เป็นต้น (อาภาและคณะ , 2540) พฤติกรรมดังกล่าวมีผลให้เพื่อนฝูงรังเกียจ และระบุว่าเป็นคนที่ไม่น่าไว้ใจ (เสริน,2517) ผู้เสพยาบางรายอาจประสบอุบัติเหตุจนถึงขั้นพิการ แขน - ขา เช่นพลัดตกจากที่สูงขณะทำงาน หกล้ม อันเนื่องมาจากฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีผลต่อระบบประสาทและสมอง

2. **โทษพิษภัยต่อครอบครัว** เมื่อมีคนติดยาเสพติดในบ้าน ทุกคนในครอบครัวจะเดือดร้อนไม่มีความสุข การติดยาเสพติด นอกจากจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวแล้ว ยังทำให้ผู้เสพกลายเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว ไม่ห่วงใย ดูแลครอบครัว อย่างที่เคยปฏิบัติ ทำให้สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น ต้องสูญเสียเศรษฐกิจและรายได้ของครอบครัวเนื่องจากต้องนำเงินมาซื้อยาหรือสารเสพติด บางรายอาจต้องสูญเสียเงินจำนวนไม่น้อย เพื่อรักษาตนเองจากโรคร้ายแรงต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้หรือเสพยาเสพติด กลายเป็นภาระของครอบครัวในที่สุด อีกทั้งนำไปสู่ปัญหาครอบครัวเกิดการทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ เกิดความแตกแยกภายในครอบครัว (อาภาและคณะ , 2540) บางครอบครัวหัวหน้าครอบครัวถูกจับกุม มีผลทำให้บุตรหลานขาดที่พึ่งพิง และอาจหันไปเริ่มเสพยาตามการชักชวนของเพื่อน ๆ ยิ่งทำให้เป็นปัญหาของครอบครัวที่เพิ่มทวียิ่งขึ้น

3. โทษพิษภัยต่อสังคม ท้องถิ่นใดที่มีปัญหาสารเสพติดมาก ท้องถิ่นนั้นจะไม่ปลอดภัยทั้งในเรื่องของชีวิตและทรัพย์สิน กลายเป็นแหล่งมั่วสุมกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมายอื่น ๆ ตามมามากมายหลายประการ ซึ่งในฐานะที่ประเทศไทยมีรายได้หลักสำคัญอย่างหนึ่งคือ การท่องเที่ยว หากสังคมไทยไม่ปลอดภัย นักท่องเที่ยว ๆ ก็ไม่ต้องการมาเที่ยว ผู้ที่เสพยาเสพติด นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึกว่าตนเองค้อยโอกาสทางสังคมแล้ว ยังอาจมีความคิดหรือพฤติกรรมที่นำไปสู่ปัญหาสังคมส่วนรวมได้ เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม (ปล้น ข่มขืน ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพื่อชิงทรัพย์สิน) ปัญหาโสเภณี ปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะผู้ติดยาต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ได้ยาเสพติดมาเสพ เมื่อไม่มีเงินซื้อช่วงแรกอาจขอยืมเพื่อน แต่ต่อมาเพื่อนไม่ให้ยืมเพราะยืมแล้วไม่ใช้ในที่สุดก็ต้องลักขโมยของในบ้านไปขาย เพื่อหาเงินมาซื้อ และนาน ๆ เข้าก็ต้องลักขโมยของผู้อื่นไปขายหรือวิ่งราวชาวบ้าน ในที่สุดอาจถึงขั้นจี้ทรัพย์ ซึ่งพบข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ (นฤมลและปาริชาติ , 2542) สำหรับภาคใต้ วิกฤติหนึ่งที่เห็นได้ชัด ได้แก่การเพิ่มจำนวนของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดประเภทยาบ้า ซึ่งมีสถิติสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และระบาดลุกลามไปในกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาอย่างน่าวิตก เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสถิติของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด พบว่าความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้เลื่อนจากอันดับรองๆ ในอดีตมาเป็นอันดับ 1 ในปัจจุบัน จากข้อมูลของศาลเยาวชนและครอบครัวพบว่า เด็กและเยาวชนที่ได้รับไว้ระหว่างสอบสวนของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง จำแนกตามฐานความผิดที่พบมากที่สุด คือ คดียาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 23.45 (ศิริพร,2544) อันเป็นการสูญเสียทรัพยากรบุคคลอันมีค่า ตลอดจนทรัพย์สินของตนเอง และส่วนรวมอย่างไร้ประโยชน์ เป็นการถ่วงความเจริญ ความก้าวหน้าการพัฒนาของสังคม สภาพการณ์ดังกล่าว กลับกลายเป็นภาระของสังคมส่วนรวมในการจัดสรรบุคลากร แรงงานและเงินในการบำบัดรักษาผู้ติดยาในที่สุด

4. โทษพิษภัยต่อเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการซื้อสารเสพติดมาเสพ สารเสพติดบางตัว เช่น เฮโรอีน มีราคาแพงมาก อาจต้องจ่ายเงินตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท ต่อวันสำหรับยาบ้าที่แพร่ระบาดรุนแรง ในช่วง 2 - 3 ปีนี้พบว่า ปัจจุบันมีผู้ติดยาบ้าประมาณ 2 ล้านคน สังคมต้องสูญเสียไปกับส่วนนี้ ยาบ้าจากแหล่งชาย แหล่งแรก 30 บาทต่อเม็ด แต่เมื่อถึงมือผู้ซื้อ 70 - 100 บาทต่อเม็ด (ประเสริฐ , 2544) สำหรับยาฮี ที่พบว่ามีกำลังเสี่ยงกันอย่างมากที่สุดที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปัจจุบันราคาเม็ดละ 600 บาท และจากผลการวิจัย ความคิดเห็นของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสารเสพติด (รวมบุหรี่และเหล้า) แต่ละเดือนที่นักศึกษาใช้กันเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 100 - 1,000 บาท เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 1,001 ถึง 2,000 บาท และมีนักศึกษาบางคนใช้เงินตั้งแต่ 2,001 บาทขึ้นไป (อัมพร , นันทวันและนฤมล , 2545) ผลเสียหายด้านเศรษฐกิจนี้จากการประมาณการจำนวนประชากรที่ใช้สารเสพติดในเดือนมีนาคม - สิงหาคม 2544 พบว่าจำนวนประชากรในภาคใต้ที่ใช้ยาเสพติดมีจำนวนทั้งสิ้น 7,312,200 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.4 จากจำนวนประชากรทั้งหมด (ศรีสมภาพและกุสุมา , 2545) อาภาและคณะ (2540) กล่าวว่าหากแต่ละคนใช้สารเสพติดประเภทต่าง ๆ เฉลี่ยเพียงคนละประมาณ 25 บาทต่อวัน ในหนึ่งวันต้องสูญเสียเงินเพื่อไปซื้อสิ่งที่

เป็นอันตรายเข้าสู่ตัวถึงวันละประมาณ 160 ล้านบาท หรือปีละกว่า 6 หมื่นล้านบาท และถ้าหากขจัดปัญหานี้ได้ นอกจากจะลดจำนวนเงินที่สูญเสียไปในทางไร้ประโยชน์ได้แล้ว บุคคลเหล่านั้นจะมีสมรรถภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น อาจหารายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งหากหารายได้เพิ่มเพียงคนละ 25 บาท เท่านั้น ก็จะกลายเป็นว่าสามารถสร้างประโยชน์ร่วมกันได้ถึงกว่าแสนล้านบาทต่อปีทีเดียว นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้ว รัฐยังต้องนำงบประมาณแผ่นดินมาจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาและการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับงบประมาณที่รัฐจัดสรรตามเป้าหมายแผนปฏิบัติการเอาชนะยาเสพติด ในปีงบประมาณ 2544 เป็นจำนวนเงิน 2,006 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2545 เพิ่มขึ้นอีก 1,521 ล้านบาท เป็น 3,527 ล้านบาท ในจำนวนนี้ ปี 2545 ภาคใต้ได้รับจัดสรรเป็นงบประมาณที่ผ่านป.ป.ส.ถึง 7,820,000 บาท ไม่รวมกับงบที่ผ่านทางกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ในส่วนกลาง (เอกสารประกอบการจัดประชุมชี้แจงการบูรณาการแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับภาค / จังหวัด 5-6 พฤศจิกายน 2544 ณ โรงแรมบีพี สมิหลาบีช รีสอร์ท สงขลา) จะเห็นได้ว่างบประมาณที่จัดสรรให้เป็นงบประมาณที่สูงมาก

สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาผู้ติดยาของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดภาคใต้ จังหวัดสงขลา พบว่าผู้ที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก ต้องเสียค่ารักษาคนละ 300 บาทต่อเดือน ถ้าเป็นเรื้อรัง ใช้ระยะเวลารักษานาน ค่ารักษาแพงขึ้นเป็น 400 บาทต่อเดือน สำหรับผู้ป่วยใน จะต้องนอนอยู่ที่ศูนย์อย่างน้อย 21 วัน ค่ารักษาพยาบาลเป็นคนละ 2000 บาทต่อรอบการรักษา (รายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลการติดยาเสพติดประชากรซึ่งรับการบำบัดรักษาทั่วประเทศ) จะเห็นได้ว่าหากนับรวมการรักษาให้แก่ผู้ติดยา จะต้องใช้งบประมาณในการรักษามากมายทีเดียว

5. โทษพิษภัยต่อประเทศชาติ ผู้ที่เสพยาเสพติดและตกเป็นทาสของเสพติด อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่ เป็นบ่อนทำลายเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่าหากผู้เสพยาเสพติดคนหนึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างต่ำที่สุดประมาณ 50 บาทต่อวัน ถ้า 5 แสนคน จะประมาณ 25 ล้านบาทต่อวัน หรือ 75 ล้านบาทต่อเดือน หรือ 9 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งเงินจำนวนนี้สามารถนำไปพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ได้มากมาย แต่กลับต้องมาสูญเสียไปในกิจการเช่นนี้ที่น่าเสียดาย(นฤมลและปาริชาติ, 2542)

นอกจากนั้นผู้ที่เสพยาเสพติดยังทำลายความมั่นคงและความสงบสุขของประเทศชาติ และทำให้เสียชื่อเสียงของประเทศชาติอีกด้วย เนื่องจากผู้เสพยาเหล่านี้ทำให้รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังคนและงบประมาณแผ่นดินจำนวนมหาศาล เพื่อใช้จ่าย ในการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยา ในแต่ละปี เกิดความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ทำให้เศรษฐกิจทรุด บั่นทอน ความมั่นคงของประเทศชาติ ต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นกำลังของชาติอย่างน่าเสียดาย โดยเฉพาะถ้าผู้เสพยาเป็นเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนหรือผู้ที่อยู่ในวัยทำงานดังกล่าว

กล่าวโดยสรุปเห็นได้ว่า ผลกระทบจากปัญหาสารเสพติด ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดของประเทศ ทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตัวผู้เสพ ครอบครัว สังคมเศรษฐกิจและประเทศชาติอย่างแน่นอน